

Sammanfattning Föreläsning 5

- $f(x, y)$ **deriverbar** eller **differentierbar** i (a, b) om $f_x(a, b)$ och $f_y(a, b)$ existerar och kan skriva

$$f(x, y) = \underbrace{f(a, b) + f_x(a, b)(x - a) + f_y(a, b)(y - b)}_{=L(x,y) \text{ linearisering av } f} + \epsilon_1(x, y)(x - a) + \epsilon_2(x, y)(y - b)$$

där $\epsilon_1, \epsilon_2 \rightarrow 0$ då $(x, y) \rightarrow (a, b)$.

Sats Om f_x och f_y existerar är kontinuerliga nära (a, b) så är $f(x, y)$ deriverbar i (a, b)

- **Kedjeregeln i två variabel** (enklaste varianten)

Om $z = f(x, y)$ och $x = g(t)$ och $y = h(t)$ är deriverbara är

$$\frac{d}{dt} f(g(t), h(t)) = f_x(g(t), h(t))g'(t) + f_y(g(t), h(t))h'(t)$$

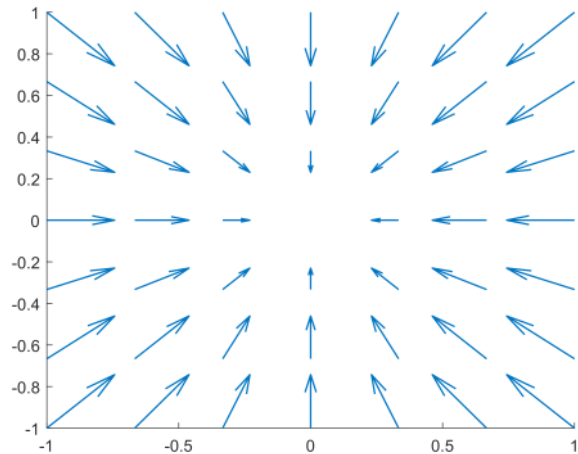
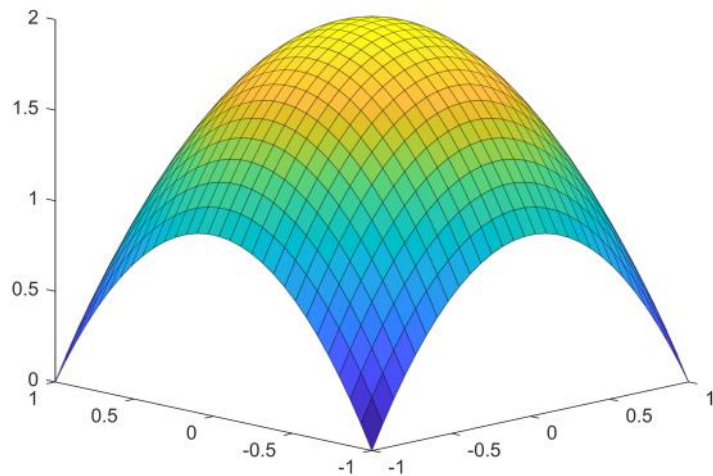
alt:

$$\frac{dz}{dt} = \frac{\partial z}{\partial x} \frac{dx}{dt} + \frac{\partial z}{\partial y} \frac{dy}{dt}$$

- **Gradient** $\nabla f = \langle f_x, f_y \rangle$
- **Riktningsderivata** i riktning $\mathbf{u} = \langle a, b \rangle$
(enhetsvektor $\sqrt{a^2 + b^2} = 1$):

$$\begin{aligned} D_{\mathbf{u}}f(x, y) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x + ha, y + hb) - f(x, y)}{h} \\ &= \nabla f(x, y) \cdot \mathbf{u} \text{ (av kedjeregeln)} \end{aligned}$$

Graf och gradient till $2 - x^2 - y^2$

Definition *Tangentplanet* till $z = f(x, y)$ vid $(x, y) = (a, b)$ är det plan som går genom $(a, b, f(a, b))$ och som innehåller riktningsvektorerna $\mathbf{r}'_1(a)$ och $\mathbf{r}'_2(b)$ till kurvorna i grafen $\mathbf{r}_1(x) = \langle x, b, f(x, b) \rangle$ och $\mathbf{r}_2(y) = \langle a, y, f(a, y) \rangle$

Det ges av formeln:

$$\left\langle -f_x(a, b), -f_y(a, b), 1 \right\rangle \cdot \left\langle x - a, y - b, z - f(a, b) \right\rangle = 0$$

